

Nascitur, ut Strabo perhibet, ex Apennini latere dextro. Modicis initijs principio inter rupes horridas præcipitesque convalles in Occasum tendit: deinde collectis fontibus, torrentibus, amnibusque plurimis tumidior, magna cum mole Florentinum ingreditur agrum: Florentiaque & Pisa divisim multis adactus fluvijs, Mare petit. *Mincius* Virgilio, Straboni Plinio & alijs, qui *Mencio* vel *Menzio* hodie Italis. Lacum hic ingressus Benacum præcipua claritate: circumdata insigni stagno Mantua, *xi* inde lapide in Padum evolvitur. *Ticinus*, Livio, Plinio, Silio, Polybio, Strab. Plut. Ptol. Steph. *ticenus* Tabulæ Itinerariæ: qui hodie *tesino*. Oritur ex Monte Summano, qui nunc D. Gothardi nuncupatur: unde &, in diversum tamen, eunt Rhenus, Rhodanus, Athesis & alij. Ex illo Monte per Lepontios in Austrum inter præcipientes rupes ad Belinzonam Opidum munitissimum fertur: inde copiosius accessione plurimorum amnium ac torrentium in Verbanum evolvitur Lacum, quem superneat, ut Plin. auctor est: ac tandem redditus per planiciem præcipua claritate Padum influit, quamquam non illa, quam ex lacu trahit, abundantia: quum derivationibus & fossis in irrigua passim exhauriatur. Tam est aquis perlucidis: ut quidvis, etiam minimum, imo in fundo clare demonstraret. Aurum quoque & Argentum ex eius arena percipitur. Piscium nobilitate est inclutus, nominatim laudatissimo Thymallo, *Ollius* Plinio, qui vernacule *Oglia*. Cernuntur in hoc fluvio juxta Palatiolum magno numero excipuli seu loculi conserti fabricatique viminibus, in quo annuo certo tempore, deferentibus aquis, Anguillæ glomeratæ cadunt, quæ mirabili numero extractæ saliantur. Ortum eius investigare operosum. Opinio recepta est duos modicos rivos ex lacu Frigidulpho, qui inter Alpes est, profluere unum ad dextram nomen Frigidulphi retinere: Olloque tandem jungi, alterum ad lavam in alium amnem præcipitari, eumque ab adcolis *Ollij* principium constitui. Alij alia adferunt. In Iseum Lacum influit, ubi Pisonium Opidum: effusus in planiciem passim derivationibus exhauritur: quibus irrigua Brixiani & Cremonensis agri sic adquantur, ut ex jejunis atq; calculosis opima benignaq; fiant. Aquarum *Ollij* perpetua claritas, nec ullo unquam tempore deficiens. Brixianum agrum ab Cremonensi & Bergomate hac parte sejungit. Recipit alios supra *xxxv* amnes. *Abdua* vel *Addua* (variante scriptura, Posteriores Priori præfero) Plinio Tacitoque nominatur, qui *A'duas* Polyb. & Strab. *Adda* vulgo. Cenomanos dividit ab Insubribus. Pater illi Mons Braulius. Notat inconsideratius Strabo nasci ex Adula Monte. Redditus è lacu Lario, cuius aquas superneat per planiciem in Padum tendit, deferens secum cum alios, ut *Pisclavonem*, *meiram*, *Liram*, *tartanem*, *Lecium*, *ortum*, *Brembiu*, *Serimortu*, tum *Seriu*, qui in montib. supra Bergomum ortus perq; Serianam fluens, hybernis mensib. Cuniculis quibusdam se condit, rursusq; juxta Cremam copiose exorians, tandè in *Adduam* inlabitur: æstate tamè liquecentib. ardore Solis montium nivib. adeo solet augeri & abundare, ut non solum meatus subterraneos impleat, sed etiam supra terram fluat perpetuo. Reliqua flumina quæ plurima sunt brevitate studio, silentio prætereo. Succedunt *Maria*, *Sinus*, *Portus*. *Mare Superum*, *Inferum*, *Ionium* tribus Italiam cingunt laterib.

Vnde